

APPROVED
by the Academic Council
of Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute
(minutes of meeting № 5 of 13.05 2024)
Chairman of the Academic Council
Mykhailo ILCHENKO

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 5 від 13.05.2024 р.)
Голова Вченої ради
Михайло ІЛЬЧЕНКО

СОЦІОЛОГІЯ SOCIOLOGY

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА / EDUCATIONAL SCIENTIFIC PROGRAMME
ЄДЕБО ID: **46371**

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Спеціальність: 54 Соціологія
Галузь знань: 05 - Соціальні та поведінкові науки
Кваліфікація: Доктор філософії з соціології

The third (educational scientific) level of higher
education
Speciality: 54 Sociology
Knowledge branch: 05 - Social and behavioral
sciences
Qualification: Doctor of Philosophy of Sociology

Введено в дію з 2024/2025 н.р.
наказом ректора № _____ від 10.06 2024 р.
НОВА/434/24

Enacted since 2024/2025 academic year
by rector's order No. _____ of 10.06 2024
НОВА/434/24

Київ/Kyiv
2024

ПРЕАМБУЛА/PREAMBLE**РОЗРОБЛЕНО/ELABORATED:**

РОЗРОБЛЕНО проектною групою:

Керівник проєктної групи:/Head of the project team:

Павло ФЕДОРЧЕНКО-КУТУЄВ, д.соц.н., проф., завідувач кафедри соціології / Pavlo FEDORCHENKO-KUTUEV, Doctor of Sociological Sciences, Professor, Chair of the Sociology Department

Члени проєктної групи: / Project team members:

Мирослава КУХТА, д.соц.н., професор кафедри філософії, соціології та політології Державного торговельно-економічного університету / Myroslava KUKHTA, Doctor of Sociology, Professor of the Department of Philosophy, Sociology and Political Science of the State University of Trade and Economics

Максим ЄНІН, к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціології / Maksym Yenin, Associate professor, PhD in Sociological Sciences, Associate Professor of the Sociology Department

Андрій БАГІНСЬКИЙ, к. політ. н., доцент, доцент кафедри соціології / Andrii BAHINSKYI, PhD in Political Science, Associate Professor at the Department of Sociology

Тетяна КОЛОМІЄЦЬ, к.філос.н., доцент, доцент кафедри соціології / Tatiana KOLOMIETS, PhD in Philosophical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Sociology

Любов МЕЛЬНИК, аспірантка кафедри соціології / Lyubov MELNYK, PHD student of the Department of Sociology

Андрій ХОМ'ЯК, аспірант кафедри соціології / Andrii KHOMYAK, PHD student of the Department of Sociology

Анна ІЩЕНКО, директор Навчально-наукового центру прикладної соціології «Соціоплюс», від роботодавців / Anna Ishchenko, Director of the Educational and Scientific Center of Applied Sociology "Socioplus", on a part of employers

ПОГОДЖЕНО/AGREED:

Зміни та доповнення до освітньої програми погоджені Науково-методичною комісією університету зі спеціальності 054 Соціологія/Changes and additions to the educational program are approved by the Scientific and Methodical Commission of the University in the speciality 054 Sociology (протокол № 2 від « 25 » 04 2024р.) / (protocol No 2 date « 25 » 04 2024)

Голова НМКУ 054/Head of the SMCU 054

 Павло ФЕДОРЧЕНКО-КУТУЄВ/Pavlo FEDORCHENKO-KUTUEV

Голова Методичної ради/Head of the Methodical Council

 Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО/Anatolii MELNYCHENKO

(протокол № 7 від « 09.05 » 2024 р.)/(protocol No 7 date « 09 » 05 2024)

ВРАХОВАНО/CONSIDERED:

Побажання та пропозиції: фахівців у галузі Соціології, викладачів кафедри соціології, здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП, випускників ОНП, рекомендації НАЗЯВО, НМКУ

Recommendations and suggestions: specialists in the field of Sociology, Department of Sociology, students enrolled into the program, recommendations of NAQA and SMCU

Еволюція ОП/Evolution of the EP

У квітні 2016 року ОНП «Соціологія» була впроваджена в освітній процес відповідно до статті 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України про вищу освіту. ОНП мала на меті формування інтегральної компетентності - здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

В ОНП 2018 року відбулась трансформація ОНП – рішенням НМК КПІ ім. Ігоря Сікорського зі спеціальності 054 науково-дослідну компоненту ОНП було винесено поза межі академічної складової. Це призвело до зменшення з 60 до 30 кредитів ЄКТС.

В ОНП 2020 року рішенням НМК КПІ ім. Ігоря Сікорського зі спеціальності 054 були додані вибіркові освітні компоненти, що призвело до збільшення освітньої складової до 40 кредитів ЄКТС.

В ОНП 2021 року враховано проект Стандарту вищої освіти зі спеціальності 054 Соціологія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ОНП збільшено до 50 кредитів ЄКТС за рахунок збільшення обсягу вибіркових освітніх компонентів, а також навчальних дисциплін для здобуття універсальних компетентностей дослідника.

ОНП 2022 року була приведена до вимог Стандарту, що був впроваджений Наказом МОН України №1505 від 30.12.2021.

В ОНП 2023 року відбулось удосконалення програми , а саме педагогічна практика здобувачів була перенесена після засвоєння освітніх компонентів, що забезпечують педагогічні компетентності та розширено перелік вибіркових дисциплін фахового каталогу.

In April 2016, ESP "Sociology" was introduced into the educational process in accordance with Article 1 "Basic terms and their definitions" of the Law of Ukraine on Higher Education. ESP aimed at the formation of integral competence - the ability to solve complex problems in the field of professional and/or research and innovation activities, which involves a deep rethinking of existing and the creation of new integral knowledge and/or professional practice.

In 2018, the ESP was transformed by the decision of the SMC of KPI named after Igor Sikorsky for specialty 054, the research component of the ESP was taken outside the academic component. This led to a reduction from 60 to 30 ECTS credits.

In the ESP of 2020, by decision of the SMC of KPI named after Ihor Sikorsky for specialty 054, selective educational components were added, which led to an increase in the educational component to 40 ECTS credits.

In the ESP of 2021, the draft of the higher education standard for the specialty 054 Sociology of the third (educational and scientific) level of higher education was taken into account, the ESP has been increased to 50 ECTS credits due to an increase in the volume of selective educational components, as well as educational disciplines for the acquisition of universal competences of the

researcher.

In the 2023 ESP, the program was improved, namely, the pedagogical practice of the PhD candidates was transferred after the completion of educational components to ensure pedagogical competences; also the list of selective disciplines of the professional catalog was expanded.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ/ EDUCATIONAL PROGRAMME PROFILE

1 - Загальна інформація/General information		
Повна назва ЗВО та навчального підрозділу/Full name of Higher education institution and faculty/institute	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Факультет соціології і права	National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Faculty of Sociology and Law
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації/Higher education degree and qualification title	Ступінь доктора філософії Доктор філософії з соціології	PhD Degree Doctor of Philosophy of Sociology
Офіційна назва ОП/Educational programme official title	Соціологія	Sociology
Тип диплому та обсяг ОП/Diploma type and EP scope	Диплом доктора філософії, освітня складова 50 кредитів ЄКТС з проведенням власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації, термін навчання 4 роки	PhD diploma, 50 credits ECTS with scientific research in the form of a dissertation, training period 4 years
Наявність акредитації/Prior accreditation	Акредитовано НАЗЯВО, сертифікат 7463 від 2024-04-17 дійсний до 2025-04-16	Accredited by NAQA, certificate No 7463 from 2024-04-17 valid to 2025-04-16
Цикл, рівень ВО/Education cycle, level of HE	НПК України – 8 рівень QF-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень	NQF of Ukraine - 8 level QF-EHEA - 3 cycle EQF-LLL - 8 level
Передумови/Prerequisites	Наявність ступеня магістра	Master Degree
Форми здобуття освіти/ Forms of Education	Очна (денна); Заоч.; Очна (веч.);	full-time; part-time; full-time evening;
Мова(и) викладання/Language (s) of instruction	Українська	Ukrainian
Інтернет-адреса розміщення ОП /URL of the educational program	https://osvita.kpi.ua/054_ONP_D_Sociology	

2 - Мета освітньої програми/Educational programme purpose

Мета освітньо-наукової програми – підготовка висококваліфікованих інтегрованих у провідний світовий науково-освітній простір фахівців (докторів філософії) з соціології, які володіють навичками критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, системою загальнокультурних та професійних компетентностей, сучасними теоріями та методами соціологічних досліджень, узагальнення та публічної презентації результатів своїх наукових досліджень. Ці концептуальні знання та практичні навички дають здобувачам змогу продукувати нові ідеї, ефективно розв'язувати комплексні задачі та практичні проблеми у сфері соціології. Презентувати власні здобутки у європейському та глобальному науково-освітньому та інформаційному просторах, сприяти інтеграції до європейського освітньо- наукового простору.

The purpose of the educational scientific program is to train highly qualified specialists (doctors of philosophy) in sociology integrated into the world's leading scientific and educational space, who possess the skills of critical analysis and evaluation of modern scientific achievements, a system of general cultural and professional competences, modern theories and methods of sociological research, generalization and public presentation of the results of their scientific research. These conceptual knowledge and practical skills enable students to produce new ideas, effectively solve complex tasks and practical problems in the field of sociology. To present one's own achievements in the European and global scientific, educational and information spaces, to promote integration into the European educational and scientific space.

3 - Характеристика освітньої програми/ Educational programme characteristics

Предметна область/Subject area	
<p>Об'єкт вивчення: закономірності функціонування та трансформації соціальних груп, спільнот і суспільств з їхньою системною взаємозв'язку.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері соціології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи, спільноти та суспільства; соціальні явища та процеси; громадська думка; соціокультурні феномени та процеси; соціальні інститути; соціальні структури та нерівності; соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях.</p> <p>Методи, методики та технології: методи збору, обробки й аналізу соціологічної інформації, методики діагностики, експертизи та прогнозування, статистичні методи аналізу даних, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти й обладнання: комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>	<p><i>Object of study:</i> patterns of functioning and transformation of social groups, communities and societies in their systemic relationship.</p> <p><i>Learning goals:</i> acquiring the ability to produce new ideas, to solve complex problems in the field of sociology, which involves a deep rethinking of the existing and the creation of new holistic knowledge and/or professional practice.</p> <p><i>Theoretical content of the subject area:</i> social relations and interaction; personality, social groups, communities and societies; social phenomena and processes; public opinion; sociocultural phenomena and processes; social institutions; social structures and inequalities; social changes and influences; social problems and conflicts in society at the local, regional, national and global levels.</p> <p><i>Methods, techniques and technologies:</i> methods of collecting, processing and analyzing sociological information, methods of diagnosis, examination and forecasting, statistical methods of data analysis, modern digital technologies.</p> <p><i>Tools and equipment:</i> computer equipment and multimedia equipment; network systems of information search and processing; library resources and technologies, including electronic ones; statistical processing and data visualization programs.</p>
Орієнтація ОП/Aspect	
Освітньо-наукова	Educational and scientific
Основний фокус ОП/Main focus	
<p>Програма зосереджується на сучасних інноваційних теоретико-методологічних досягненнях соціологічної науки, новітніх технологіях теоретичних та емпіричних досліджень, методиках наукової та викладацької діяльності з урахуванням всеукраїнського та світового контекстів розвитку спеціальності.</p> <p>Ключові слова: соціальні відносини, особистість, соціальні групи, спільноти, суспільство, соціальні явища, соціальні процеси, модернізація, наука, науково-технічний розвиток, громадська думка, культура, соціальні інститути, соціальні структури, соціальні нерівності, соціальні зміни, соціальні проблеми, конфлікти, медіація.</p>	<p>The educational scientific program focuses on modern innovative theoretical and methodological achievements of sociological science, the latest technologies of theoretical and empirical research, methods of scientific and teaching activity, taking into account the Ukrainian and world contexts of the development of the specialty.</p> <p>Keywords: social relations, personality, social groups, communities, society, social phenomena, social processes, modernization, science, scientific and technical development, public opinion, culture, social institutions, social structures, social inequalities, social changes, social problems, conflicts, mediation.</p>
Особливості ОП/Features	
<p>Реалізація програми передбачає здобуття професійних знань та навичок з дослідження тенденцій соціальних змін та модернізації / демодернізації українського та глобального суспільства на основі сучасних теоретико-методологічних підходів в соціології.</p> <p>Особливістю (унікальністю) програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Можливість отримувати наукові консультації провідних науковців соціологів та суспільствознавців: проф. Євгена Головахи (директор ІС НАНУ), проф. Кена Лондри (Університет Мілікен, США), докторки Джесіки Зихович (директорки програми імені Фулбрайта в Україні), проф. Георгія Дерлуг'яна (Нью-Йоркський університет -- Абу-Дабі). • Можливість скористатися програмами академічної мобільності з провідними світовими закладами вищої освіти. • Можливість для здобувачів під час педагогічної практики працювати зі студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти різних спеціальностей, а також відвідувати лекційні і семінарські заняття викладачів, адаптовані під інтереси студентів різних спеціальностей, що суттєво поглиблює і збагачує викладацький досвід. • Можливість доступу до масивів даних соціологічних опитувань що проводяться структурним підрозділом КПІ ім.Горія Сікорського Науково-дослідницьким центром прикладної соціології «Соціоплюс». <p>Також ОП забезпечує широкий спектр навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вивчення нормативної дисципліни «Історична соціологія модернів, модернізацій та розвитку», яка сприяє ефективному використанню теоретичних систем координат соціології в науково-дослідній роботі з особливою увагою до проблематики постання та функціонування модерну/модернів. Своєю чергою навчальна дисципліна «Актуальні методологічні проблеми соціологічного дослідження» озброює слухачів програми адекватним інструментарієм для вивчення структури та динаміки модерних соціумів з перспективи <i>longue durée</i>. • Предметом вивчення навчальної дисципліни «Методологія педагогічної діяльності» є методологічні засади педагогіки як науки та науково-педагогічного дослідження, яка має за оперта дистанційні технології, новітні методики навчання та викладання, теоріях он-лайн навчання, питаннях забезпечення якості дистанційного навчання. • Дисципліна «Організація науково-інноваційної діяльності», акумулює увагу на розвитку необхідних для здійснення самостійних та повноцінних досліджень навичок сучасного науковця. 	<p>Implementation of the program involves the acquisition of professional knowledge and skills in the study of trends in social changes and modernization / demodernization of Ukrainian and global society based on modern theoretical and methodological approaches in sociology.</p> <p>The feature (uniqueness) of the program is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The opportunity to receive scientific advice from leading sociologists and social scientists: Prof. Yevhen Holovaha (director of IS of NASU), Prof. Ken Landra (Milliken University, USA), Dr. Jessica Zychowicz (Director of the Fulbright Program in Ukraine), Prof. George Derlugian (New York University - Abu Dhabi). • The opportunity to take advantage of academic mobility programs with the world's leading institutions of higher education. • The opportunity for applicants during pedagogical practice to work with students of the first (bachelor) level of higher education of various specialties, as well as to attend lectures and seminars of teachers, adapted to the interests of students of various specialties, which significantly deepens and enriches the teaching experience. • The possibility of access to arrays of sociological survey data conducted by the structural subdivision of the Igor Sikorskyi KPI, the Scientific Research Center of Applied Sociology "Sotsioplus". Also, ESP provides a wide range of educational disciplines for the formation of universal skills of the researcher, in particular: <ul style="list-style-type: none"> • Study as a normative discipline "Historical sociology of modernities, modernizations and development", which contributes to the effective use of theoretical coordinate systems of sociology in research work with special attention to the problems of the emergence and functioning of modernity/modernities. The academic discipline "Topical methodological problems of sociological research" equips the students of the program with an adequate toolkit for studying the structure and dynamics of modern societies from a <i>longue durée</i> perspective. • The subject of study of the educational discipline "Methodology of Pedagogical Activities" is the methodological foundations of pedagogy as a science and scientific-pedagogical research based on remote technologies, the latest learning and teaching methods, theories of online learning, issues of quality assurance of distance learning. • The discipline "Organization of scientific and innovative activity" makes an emphasis on the development of the skills of a modern scientist necessary for carrying out independent and full-fledged research.

4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання/ Eligibility of graduates for employment and further study

Придатність до працевлаштування/Eligibility for employment

<p>Випускники можуть працювати в закладах вищої освіти, наукових установах, дослідницьких центрах, редакціях різних видів медіа, у медійних відділах на телебаченні, радіо, у державних, громадських і комерційних організаціях. Згідно з Національною рамкою кваліфікацій і Національним класифікатором України ДК 003:2010, кваліфікації випускника відповідають професії: 2442.2 «Соціолог», 2442.2 «Фахівець з урегулювання конфліктів та медіації у соціально-політичній сфері», 2442.1 «Науковий співробітник (соціологія)», «Науковий співробітник-консультант (соціологія)», 2310.2 «Викладач закладу вищої освіти».</p> <p>За Державним класифікатором видів економічної діяльності (КВЕД) галузі працевлаштування: 85.42 «Вища освіта».</p>	<p>Graduates can work in institutions of higher education, scientific institutions, research centers, editorial offices of various types of media, in media departments on television, radio, in state, public and commercial organizations.</p> <p>According to the National Framework of Qualifications and the National Classifier of Ukraine DK 003:2010, the graduate's qualifications correspond to the following professions: 2442.2 "Sociologist", 2442.2 "Specialist in conflict resolution and mediation in the socio-political sphere", 2442.1 "Researcher (sociology)", "Researcher employee-consultant (sociology)", 2310.2 "Teacher of a higher education institution".</p> <p>According to the State Classifier of Types of Economic Activity (KVED) of the field of employment: 85.42 "Higher education".</p>
---	---

Подальше навчання/Further study

<p>Продовження освіти в докторантурі. Можливе підвищення кваліфікації і здобування додаткової освіти за сертифікованими програмами та програмами післядипломного навчання.</p>	<p>Continuing education in doctoral studies. It is possible to improve qualifications and obtain additional education through certified programs and postgraduate training programs.</p>
--	--

5 - Викладання та оцінювання/Teaching and assessment**Викладання та навчання/Teaching and studying**

Освітньо-науковий процес здійснюється на основі компетентнісного, системного, інтегративного підходів із застосуванням інноваційних технологій, інтерактивних практик, елементів змішаного (дистанційного) навчання, навчання через наукову та педагогічну практики. Загальний стиль навчання – проблемно-орієнтований.

Викладання проводиться у формах лекцій, семінарів, самостійної роботи з можливістю консультацій з викладачем, індивідуальних занять із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

Протягом останнього року навчання більше часу відводиться на підготовку до захисту дисертаційної роботи: оформлення наукових досягнень аспіранта у формі дисертації, підсумовування повноти висвітлення результатів дисертації в наукових статтях відповідно до чинних вимог. Подання документів на попередню експертизу. Здобувачі мають можливість апробації власних досліджень в межах міжнародних наукових конференцій, які регулярно проводить кафедра, та у фахових наукових збірниках, що індексуються у наукометричних базах даних.

The educational and scientific process is carried out on the basis of competence, system, integrative approaches with the use of innovative technologies, interactive practices, elements of mixed (distance) learning, learning through scientific and pedagogical practices. The general learning style is problem-oriented. Teaching is conducted in the form of lectures, seminars, independent work with the possibility of consultations with the teacher, individual classes with the use of information and communication technologies.

All participants of the educational process are provided with timely, accessible and understandable information about the goals, content and program results of training, the order and criteria of evaluation within the limits of individual educational components.

During the last year of study, more time is devoted to preparation for the defense of the dissertation: registration of the graduate student's scientific achievements in the form of a dissertation, summarizing the completeness of the coverage of the dissertation results in scientific articles in accordance with current requirements. Submission of documents for preliminary examination.

Applicants have the opportunity to test their own research within the framework of international scientific conferences regularly held by the department and in professional scientific publications indexed in scientometric databases.

Оцінювання/Assessment

Накопичувальна система, що передбачає поточний контроль у формі усних доповідей і виконання письмових завдань, та семестровий контроль у формі письмових і усних екзаменів, заліків оцінюються відповідно до визначених критеріїв Рейтингової системи оцінювання.

Передбачено захист звіту з педагогічної практики на позиції асистента, доповіді на наукових семінарах та конференціях, участь в наукових проектах та фахових публікаціях в журналах, які індексуються у наукометричних базах даних. Обов'язковими є звітування здобувача за результатами виконання індивідуального плану (двічі на рік) та підсумковий звіт (прилюдний захист основних положень дисертаційної роботи).

The accumulative system, which provides for current control in the form of oral reports and written tasks, and semester control in the form of written and oral exams, credits are evaluated in accordance with the defined criteria of the Rating System.

It is envisaged to defend a report on pedagogical practice as an assistant, reports at scientific seminars and conferences, participation in scientific projects and professional publications in journals that are indexed in scientometric databases. Reporting by the applicant on the results of the implementation of the individual plan (twice a year) and the final report (public defense of the main provisions of the dissertation) are mandatory.

6 - Програмні компетентності/Programme competencies		
Інтегральна компетентність/Integral competence		
	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми соціології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	The ability to produce new ideas, to solve complex problems of sociology, to apply the methodology of scientific and pedagogical activity, as well as to conduct own scientific research, the results of which have scientific novelty, theoretical and practical significance.
Загальні компетентності (ЗК)/General competencies		
ЗК 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу включаючи аналіз проблем, постановку цілей і завдань, вибір способу й методів дослідження, а також оцінку його якості.	The ability to abstract thinking, analysis and synthesis, including problem analysis, setting goals and objectives, choosing the method and methods of research, as well as evaluating its quality.
ЗК 02	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Ability to search, process and analyze information from various sources.
ЗК 03	Здатність працювати в міжнародному контексті.	Ability to work in an international context.
ЗК 04	Здатність розв'язувати комплексні проблеми соціології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.	The ability to solve complex problems of sociology on the basis of a systematic scientific worldview and a general cultural outlook while observing the principles of professional ethics and academic integrity.
ЗК 05	Здатність вільно застосовувати іноземну мову в науковій роботі, науково-педагогічній, проектній та інноваційній діяльності.	The ability to freely use a foreign language in scientific work, scientific-pedagogical, project and innovative activities.
ЗК 06	Здатність дотримуватися етичних норм проведення досліджень, академічної доброчесності, діяти соціально відповідально, демонструвати відданість громадянським обов'язкам.	Ability to adhere to ethical standards of research, academic integrity, act socially responsibly, demonstrate commitment to civic duties.
Фахові компетентності (ФК)/Professional competencies		
ФК 01	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у соціології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з соціології та суміжних галузей.	The ability to conduct original research, to achieve scientific results that create new knowledge in sociology and related interdisciplinary areas and can be published in leading scientific publications in sociology and related fields.
ФК 02	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень.	The ability to make oral presentations as well as to present in writing and discuss the results of scientific research and/or innovative developments in Ukrainian and English, a deep understanding of English-language scientific texts in the chosen field of research.
ФК 03	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.	Ability to use modern information technologies, databases and other electronic resources, specialized software in scientific and educational activities.
ФК 04	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.	The ability to carry out scientific and pedagogical activities in higher education.

ФК 05	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері соціології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.	Ability to identify, pose and solve problems of a research nature in the field of sociology, to evaluate and ensure the quality of the performed research.
ФК 06	Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти у сфері соціології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їхньої реалізації.	The ability to initiate and implement innovative complex projects in the field of sociology and related interdisciplinary projects, exercise leadership during their implementation.
ФК 07	Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку соціології.	The ability to analyze and evaluate the current state, trends in the development of sociology.
ФК 08	Здатність використовувати поняття та положення релевантних соціологічних теорій (історичної соціології модернів, модернізацій та розвитку) у дослідницькій діяльності.	Ability to use concepts and provisions of relevant sociological theories (historical sociology of modernities, modernizations and development) in research activities.
ФК 09	Здатність до наукової комунікації в академічному середовищі, як вітчизняному так і міжнародному (з урахуванням євроінтеграційних зусиль України), налагодження співпраці з релевантними інституціями та організаціями.	Ability to scientific communication in an academic environment, both domestic and international (taking into account the European integration efforts of Ukraine), establishment of cooperation with relevant institutions and organizations.

7 - Програмні результати навчання (ПРН)/ Programme learning outcomes		
ПРН 01	Мати передові концептуальні та методологічні знання з соціології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	Ability to have advanced conceptual and methodological knowledge in sociology and at the intersections of subject areas, as well as research skills sufficient to conduct scientific and applied research at the level of the latest world achievements in the relevant field, obtain new knowledge and/or implement innovations.
ПРН 02	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми соціології державною та іноземною мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.	To freely present and discuss with specialists and non-specialists the results of research, scientific and applied problems of sociology in national and foreign languages, competently reflect the results of research in scientific publications in leading international scientific publications.
ПРН 03	Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми соціології з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.	Develop and implement scientific and/or applied projects that provide an opportunity to rethink the existing and create new integral knowledge and/or professional practice and solve significant scientific and technological problems of sociology, taking into account ethical, social, economic and legal aspects.
ПРН 04	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу соціальних досліджень, наявні соціологічні дані.	Formulate and test hypotheses; use appropriate evidence to substantiate conclusions, in particular, the results of theoretical analysis of social research, available sociological data.
ПРН 05	Планувати і виконувати прикладні та/або теоретичні дослідження з соціології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	Plan and carry out applied and/or theoretical research in sociology and related interdisciplinary areas using modern tools, critically analyze the results of own research and the results of other researchers in the context of the entire complex of modern knowledge regarding the problem under study.
ПРН 06	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.	Critically analyze and summarize the results of one's own research and the works of other researchers in the context of the entire complex of modern knowledge regarding the scientific problem which is being studied.
ПРН 07	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.	Apply modern tools and technologies for searching, processing and analyzing information, in particular, statistical methods for analyzing data of a large volume and/or complex structure, specialized databases and information systems.
ПРН 08	Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з соціології у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.	To develop and teach special disciplines in sociology in institutions of higher education, to provide educational and methodological support for the educational process.
ПРН 09	Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері соціології та у викладацькій практиці.	Profoundly understand the general principles and methods of social and behavioral sciences, as well as the methodology of scientific research, apply them in one's own research in the field of sociology and in teaching practice.

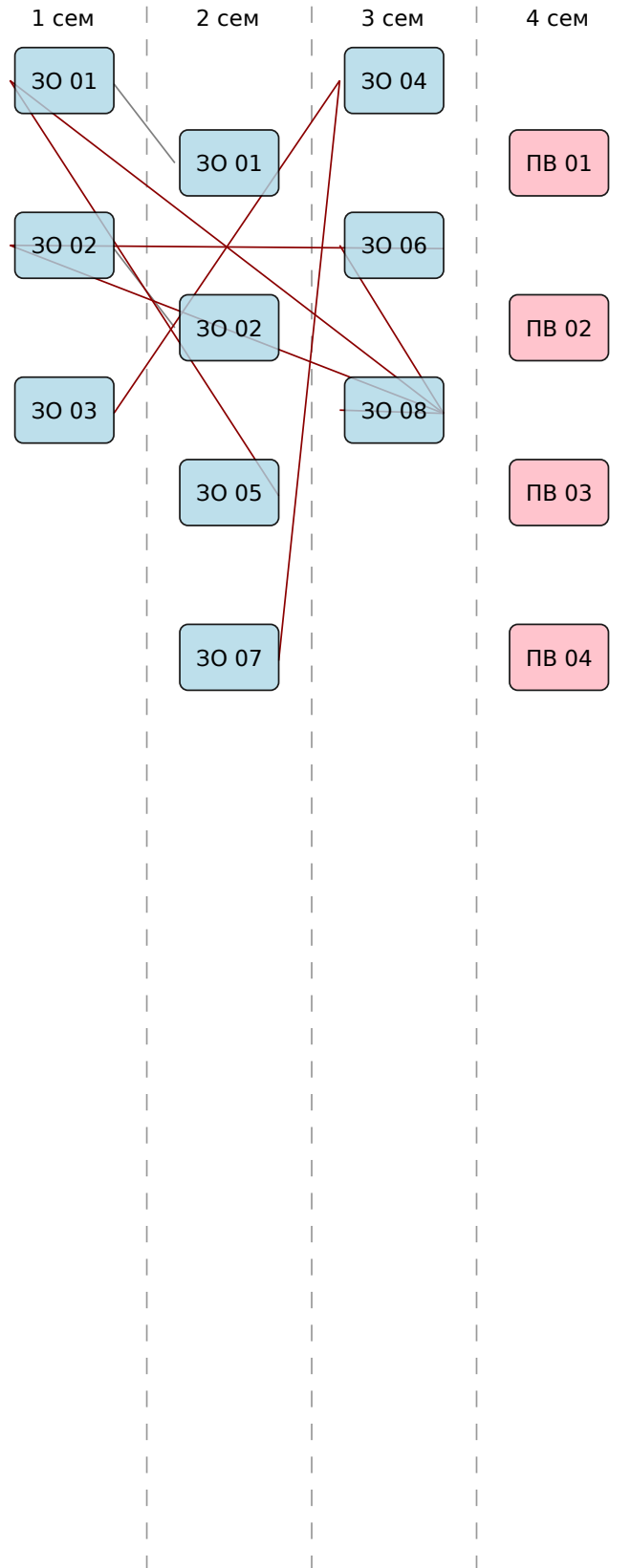
ПРН 10	Застосовувати теорії та концепції історичної соціології до дослідження соціальних змін в Україні та світі у контексті конфліктів модернів та модернізацій.	To apply the theories and concepts of historical sociology to the study of social changes in Ukraine and the world in the context of conflicts of modernities and modernizations.
ПРН 11	Вміння планувати та організовувати власну науково-інноваційну діяльність на рівні останніх світових досягнень в соціології.	The ability to plan and organize one's own scientific and innovative activities at the level of the latest world achievements in sociology.
ПРН 12	Критично використовувати в своїх дослідженнях та розробляти концептуалізації модернів, модернізацій та розвитку і врегулювання конфліктів в контексті соціальних змін та трансформацій.	Critically use in your research and develop conceptualizations of modernities, modernizations and development and conflict resolution in the context of social changes and transformations.

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми/ Resource provision for programme implementation	
Кадрове забезпечення/Staffing	
Відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня вищої освіти затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 в чинній редакції. Навчально-педагогічні працівники залучені до ОНП мають науковий ступень та відповідну кваліфікацію.	In accordance with the personnel requirements for ensuring the implementation of educational activities for the corresponding level of higher education approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 12.30.2015 No. 1187 in the current version. Educational and pedagogical workers involved in ESP have a scientific degree and relevant qualifications.
Матеріально-технічне забезпечення/ Material-technical support	
Відповідно до технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 в чинній редакції. Освітня та наукова діяльність з підготовки здобувачів ОП забезпечується матеріально-технічною базою КПІ ім. Ігоря Сікорського, яка відповідає ліцензійним вимогам та вимогам здійснення освітньої діяльності. Університет має розвинуту соціально-побутову та спортивну інфраструктуру, що включає навчальні корпуси, бібліотеку, центр фізичного виховання та спорту, медичний центр, бази відпочинку, центр культури та мистецтв. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів ОП, що забезпечується діяльністю підрозділів університету. Для підтримки психічного здоров'я здобувачів функціонує Відділ соціально-психологічної роботи - Студентська соціальна служба. Здобувачі забезпечені гуртожитком.	In accordance with the technological requirements for the material and technical support of educational activities of the corresponding level of higher educational institutions approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ministers of Ukraine dated 12.30.2015 No. 1187 in the current version. Educational and scientific activities for the training of EP applicants are provided by the material and technical base of Igor Sikorskyi KPI, which meets the licensing requirements and requirements for educational activities. The university has a developed social, household and sports infrastructure, which includes educational buildings, a library, a center for physical education and sports, a medical center, recreation centers, a center for culture and arts. The educational environment is safe for the life and health of OP applicants, which is ensured by the activities of the university's divisions. To support the mental health of applicants, the Department of Social and Psychological Work - Student Social Service operates. Applicants are provided with a dormitory.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення/ Information and methodical support of the educational process	

<p>Відповідно до технологічних вимог щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності відповідного рівня ВО (додаток 5 до Ліцензійних умов), затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 в чинній редакції. Загальний бібліотечний фонд книжкових паперових примірників бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського, а також електронні ресурси, у тому числі Електронний архів наукових та освітніх матеріалів «ELAKPI», передплачені бази даних (Scopus, Web of Science, Springer Nature, Business Source Premier (EBSCO Publishing), Science Direct), доступ до інших баз (RePEc (Research Papers in Economics), UN data (Social Science Research Network і ін.), програмний продукт перевірки запозичень «Unichek», безкоштовний вихід в мережу Інтернет. Наукові та навчальні, навчально-методичні матеріали внутрішньої мережі університету «Електронний кампус», Платформа дистанційного навчання «Сікорський», особистих кабінетів НПП на сайті кафедри. Інформаційне забезпечення здобувачів здійснюється Науково-дослідницьким центром прикладної соціології «Соціоплюс». Навчально-методичне забезпечення освітніх компонент включає силабуси, навчально-методичні матеріали, конспекти лекцій, монографії, наукові публікації.</p>	<p>In accordance with the technological requirements for educational and methodological and informational support of educational activities of the corresponding level of HE (Appendix 5 to the Licensing Conditions), approved by Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 12.30.2015 No. 1187 in the current version. The general library fund of book paper copies of the Igor Sikorsky KPI library, as well as electronic resources, including the Electronic Archive of Scientific and Educational Materials "ELAKPI", prepaid databases (Scopus, Web of Science, Springer Nature, Business Source Premier (EBSCO Publishing), Science Direct), access to other databases (RePEc (Research Papers in Economics), UN data (Social Science Research Network, etc.), loan verification software "Unichek", free access to the Internet. , "Sikorsky" distance learning platform, personal offices of the NPP on the department's website. The Scientific Research Center of Applied Sociology "Socioplus" provides educational and methodological support for educational components, lecture notes, monographs.</p>
9 - Академічна мобільність/Academic mobility	
Національна кредитна мобільність/National credit mobility	
<p>Можливість укладання договорів про кредитну мобільність з іншими ЗВО України, які готують докторів філософії з соціології.</p>	<p>The possibility of concluding agreements on credit mobility with other higher education institutions of Ukraine that train PhDs in sociology.</p>
Міжнародна кредитна мобільність/International credit mobility	
<p>Академічна мобільність здобувачів забезпечується на основі укладених договорів із закордонними університетами-партнерами у рамках програми Еразмус+ в КПІ імені Ігоря Сікорського. Можливість укладання угод про академічну мобільність Забезпечується відповідно угод про міжнародну академічну мобільність в рамках програми ЕРАЗМУС+: Поморська Академія в Слупську (Польща) Університет Мілікен, місто Декейтер, штат Іллінойс (США).</p>	<p>Academic mobility of applicants is ensured on the basis of agreements with foreign partner universities within the framework of the Erasmus+ program at Igor Sikorskyi KPI. The possibility of concluding academic mobility agreements International academic mobility agreements within the framework of the ERASMUS+ program are provided accordingly: Pomeranian Academy in Slupsk (Poland) Milliken University, Decatur, Illinois (USA).</p>
Навчання іноземних здобувачів ВО/Study of Foreign applicants of HE	
<p>Навчання іноземних здобувачів ВО, які опановують ОП за програмами міжнародної академічної мобільності, навчання може проводитись англійською або українською мовою, за умови володіння здобувачем мовою навчання на рівні не нижче B2.</p>	<p>The training of foreign higher education graduates who master the EP under international academic mobility programs can be conducted in English or Ukrainian, provided the applicant has a command of the language of study at a level not lower than B2.</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ/COMPONENTS of EDUCATIONAL PROGRAMME

Код/Code	Освітні компоненти програми/Components	Кредитів ЕКТС/ECTS credits	Форма підсумкового контролю/Final control measure form
НОРМАТИВНІ освітні компоненти/Required (standard) components			
Обов'язкові компоненти циклу загальної підготовки/General training cycle			
Навчальні дисципліни для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями/Disciplines for mastering general scientific (philosophical) competences			
30 01	Філософські засади наукової діяльності / Philosophical Foundations of Scientific Activities	6.0	Залік / Final test
Навчальні дисципліни для здобуття мовних компетентностей/Disciplines for acquiring language competences			
30 02	Іноземна мова для наукової діяльності / Foreign Language for Scientists		
30 02.1	Іноземна мова для наукової діяльності. Частина 1. Наукові дослідження / Foreign Language for Scientists. Part 1. Academic Research	3.0	Залік / Final test
30 02.2	Іноземна мова для наукової діяльності. Частина 2. Наукова комунікація / Foreign Language for Scientists. Part 2. Scientific Communication	3.0	Залік / Final test
Навчальні дисципліни для здобуття глибоких знань зі спеціальності/Disciplines for acquiring in-depth knowledge of the specialty			
30 03	Історична соціологія модернів, модернізацій та розвитку / Historical Sociology of Moderns, Modernizations and Development	4.0	Екзамен / Exam
30 04	Актуальні методологічні проблеми соціологічного дослідження / Topical Methodological Problems of Sociological Research	4.0	Екзамен / Exam
30 05	Трансформації соціально-наукового пізнання / Transformations of Socio-Scientific Knowledge	4.0	Екзамен / Exam
Навчальні дисципліни для здобуття універсальних компетентностей дослідника/Disciplines for the acquisition of universal competences of the researcher			
30 06	Організація науково-інноваційної діяльності / Organization of Scientific and Innovative Activities	4.0	Екзамен / Exam
30 07	Актуальні проблеми педагогіки вищої школи / Actual Problems of Higher School Pedagogy	2.0	Залік / Final test
30 08	Педагогічна практика / Pedagogical Practice	4.0	Залік / Final test
ВИБІРКОВІ освітні компоненти/Elective components			
Вибіркові компоненти циклу професійної підготовки/Professional training cycle			
ПВ 01	Освітній компонент 1 з Ф-Каталогу / Educational Component 1 from P-Catalogue	4.0	Залік / Final test
ПВ 02	Освітній компонент 2 з Ф-Каталогу / Educational Component 2 from P-Catalogue	4.0	Залік / Final test
ПВ 03	Освітній компонент 3 з Ф-Каталогу / Educational Component 3 from P-Catalogue	4.0	Залік / Final test
ПВ 04	Освітній компонент 4 з Ф-Каталогу / Educational Component 4 from P-Catalogue	4.0	Залік / Final test
Загальний обсяг нормативних компонентів ОП/Total scope of the required components:		34	
Загальний обсяг вибірових компонентів ОП/Total scope of the elective components:		16	
Обсяг освітніх компонентів, що забезпечують здобуття компетентностей визначених СВО/Total scope of the educational components aimed at acquisition of competencies specified in the Higher Education Standard:		34	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ/TOTAL SCOPE OF THE EDUCATIONAL PROGRAMME		50	

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ/STRUCTURAL-AND-LOGICAL SCHEME OF THE EDUCATIONAL PROGRAMME

4. НАУКОВА СКЛАДОВА/SCIENTIFIC COMPONENT

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта	Форма контролю
1 рік	Вибір та обґрунтування теми власного наукового дослідження, визначення змісту, строків виконання та обсягу наукових робіт; вибір та обґрунтування методології проведення власного наукового дослідження, здійснення огляду та аналізу існуючих поглядів та підходів, що розвинулися в сучасній науці за обраним напрямом. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті (як правило, оглядової) у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Затвердження індивідуального плану роботи аспіранта на вченій раді інституту/факультету, звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік.
2 рік	Проведення під керівництвом наукового керівника власного наукового дослідження, що передбачає вирішення дослідницьких завдань шляхом застосування комплексу теоретичних та емпіричних методів. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях (вітчизняних або закордонних) за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік.
3 рік	Аналіз та узагальнення отриманих результатів власного наукового дослідження; обґрунтування наукової новизни отриманих результатів, їх теоретичного та/або практичного значення. Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях за темою дослідження; участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік.
4 рік	Оформлення наукових досягнень аспіранта у вигляді дисертації, підведення підсумків щодо повноти висвітлення результатів дисертації в наукових статтях відповідно чинних вимог. Впровадження одержаних результатів та отримання підтверджувальних документів. Подання документів на попередню експертизу дисертації. Підготовка наукової доповіді для випускної атестації	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік. Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

A year of training	The content of the graduate PhD student's research work	Form of control
--------------------	---	-----------------

1st year	Selection and justification of the topic of one's own scientific research, determination of the content, deadlines and scope of scientific works; choosing and justifying the methodology of conducting one's own scientific research, conducting a review and analysis of existing views and approaches that have developed in modern science in the chosen direction. Preparation and publication of at least 1 article (usually a review) in specialized scientific publications (domestic or foreign) on the topic of research; participation in scientific and practical conferences (seminars) with the publication of report abstracts.	Approval of the PhD student's individual work plan by the academic council of the institute/faculty, reporting on the progress of the PhD student's individual plan twice a year.
2nd year	Under the guidance of a scientific supervisor, conducting own scientific research, which involves solving research tasks by applying a complex of theoretical and empirical methods. Preparation and publication of at least 1 article in specialized scientific publications (domestic or foreign) on the topic of research; participation in scientific and practical conferences (seminars) with the publication of report abstracts.	Reporting on the progress of the graduate student's individual plan twice a year.
3rd year	Analysis and generalization of the obtained results of own scientific research; substantiation of the scientific novelty of the obtained results, their theoretical and/or practical significance. Preparation and publication of at least 1 article in specialized scientific publications on the topic of research; participation in scientific and practical conferences (seminars) with the publication of report abstracts.	Reporting on the progress of the graduate student's individual plan twice a year.
4th year	Finalizing the scientific achievements of the PhD student in the form of a dissertation, summarizing the completeness of the coverage of the dissertation results in scientific articles in accordance with current requirements. Implementation of the obtained results and receipt of supporting documents. Submission of documents for the preliminary examination of the dissertation. Preparation of a scientific report for graduation certification (dissertation defense).	Reporting on the progress of the graduate student's individual plan twice a year. Providing a conclusion on the scientific novelty, theoretical and practical significance of the results of the dissertation.

5. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ/ THE FORM OF ATTESTATION FOR DEGREE PURSUERS

Атестація здобувача вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» проводиться у формі захисту дисертаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації «Доктор філософії з соціології». Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 6,5-9 авторських аркушів, оформлених відповідно до вимог, установлених Міністерством освіти і науки України. Дисертаційна робота перевіряється на плагіат і після захисту розміщується в репозитарії НТБ Університету для вільного доступу. Атестація здійснюється відкрито та публічно.

Attestation of a student of higher education in the educational and scientific program "Sociology" specialty 054 "Sociology" is carried out in the form of the defense of a dissertation and ends with the issuance of a document of the established model awarding him the degree of Doctor of Philosophy

with the qualification "Doctor of Philosophy in Sociology". The dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy must have the volume of the main text of 6.5-9 author's sheets (1 author sheet is 40.000 characters), designed in accordance with the requirements established by the Ministry of Education and Science of Ukraine. The dissertation is checked for plagiarism and after defence is placed in the Library repository of the University for free access. Attestation is carried out openly and publicly.

**6. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ/COMPLIANCE MATRIX OF PROGRAMME COMPETENCIES WITH
PROGRAMME COMPONENTS**

	30 01	30 02	30 03	30 04	30 05	30 06	30 07	30 08
ЗК 01			X		X			
ЗК 02	X			X		X		
ЗК 03		X						
ЗК 04	X		X		X		X	X
ЗК 05		X						
ЗК 06				X		X	X	X
ФК 01	X			X	X			
ФК 02		X						
ФК 03				X				X
ФК 04							X	X
ФК 05				X	X			
ФК 06						X	X	
ФК 07			X					X
ФК 08			X					X
ФК 09						X		

7. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТЬОЇ ПРОГРАМИ/ COMPLIANCE MATRIX OF PROGRAMME LEARNING OUTCOMES WITH PROGRAMME COMPONENTS

	30 01	30 02	30 03	30 04	30 05	30 06	30 07	30 08
ПРН 01	X		X		X			
ПРН 02		X						
ПРН 03						X		X
ПРН 04	X		X		X			
ПРН 05				X		X		
ПРН 06				X		X		
ПРН 07				X		X		
ПРН 08							X	X
ПРН 09							X	X
ПРН 10			X					
ПРН 11						X		
ПРН 12			X					